№ 3. Środa 4. Stycznia 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Były justycyaryusz w Skale, *Adam Kopiński*, zrobił dla obdzielenia szkolnej dziatwy w lwowskiej archydyecezyi łacińskiej książkami religijnemi i do modlenia fundacyę, na co ofiarował kapitał 2000 zł. m. k. w zawarowanej na imię fundacyi obligacyi pożyczki państwa z dnia 1. lipca 1858 nr. 51843.

C. k. galicyjskie Namiestnictwo wydało już potrzebne rozporządzenia, by wprowadzić w wykonanie tę fundacyę, a zarazem podaje ten pożyteczny dla ogółu akt fundatora z wyrazem podziękowania do wiadomości powszechnej.

Lwów 28. grudnia 1859.

Wiedeń, 1go stycznia. Dnia 31. grudnia 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LXVII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 235. Dekret ministerstwa finansów z 25. grudnia 1859, względem uzupełnienia linii celnej od Lombardyi i przywrócenia jej za rzeką Padem.

Nr. 236. Dekret ministerstwa finansów z 27. grudnia 1859, ważny we wszystkich krajach koronnych, gdzie istnieją księgi publiczne, względem wpisywania do takich ksiąg należytości od przeniesienia majątku.

Nr. 237. Dekret ministerstwa spraw wewnętrznych z 28. grudnia 1859, ważny w całej monarchii, względem zwinięcia władz obwodowych w Arcyksięstwie Austryi powyżej Anizy.

Z tym zeszytem wyszedł zarazem i został rozesłany *Rejestr osnowy* wydanych w miesiącu grudniu 1859 zeszytów Dziennika ustaw państwa, — tudzież do skończonego rocznika 1859 Dziennika ustaw państwa *Karta tytułowa* i *podwójny rejestr*, z których *pierwszy* zawiera *chronologiczny* a *drugi alfabetyczny* spis ustaw i rozporządzeń, jakie wyszły w wydanych w ciągu roku 1859 LXVII. zeszytach Dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Posiedzenie komisyi obradującej nad ustawą gminną na dniu 3. grudnia.)

Posiedzenie zagaił dalszy odczyt paragrafów drugiej części czwartego rozdziału.

§. 62. „Przypadająca na każdą klasę wyborczą liczba reprezentantów gminnych, których należy mianować, ma być rozdzielona zarówno między ciała wyborcze, utworzone z klasy wyborczej. „Pozostanie przy tym podziale jakaś reszta, to jeśli liczba ta pozostała wynosi jeden, ma być przydana pierwszemu ciału wyborczemu, „jeżeli zaś wynosi dwa, to jedno z tych miejsc przypadnie pierwszemu a drugie drugiemu ciału wyborczemu.“

§. 63. „Z wszystkich uprawnionych do głosowania członków „gminy należy ułożyć oddzielne według klas wyborczych listy wyborcze.

„Uprawnieni do głosowania mają w każdej liście wyborczej „następować według wielkości swej powinności podatkowej w taki „sposób, że najwyżej upodatkowani zajmą pierwsze a niżej upodatkowani dalsze miejsce.“

§. 64. Listy wyborcze należy przynajmiej na sześć tygodni „przed wyborem wyłożyć publicznie, by każdy mógł je przejrzyć. „W odnośnych ogłoszeniach powinien być oznaczony czternastodniowy niezmienny termin do wniesienia zarzutów przeciwnych, „w których rozstrzygać będzie stanowczo wydział wyborczy pod „przewodnictwem burmistrza. Uznane za słuszne uzupełnienia i „sprostowania list wyborczych mają być niezwłocznie przedsięwzięte, „wszelako na trzy dni przed wyborem nie może w listach wyborczych żadna już zajść zmiana.“

§. 65. „Podjęcie wyboru powinien magistrat na ośm dni przed „jego rozpoczęciem obwieścić w sposób używany w miejscu. W obwieszczeniu należy oznaczyć, w których miejscach i dniach i w których godzinach mają się zebrać uprawnieni do głosowania, i ile „mają mianować posad.“

§. 66. „Wyborem będzie zarządzał wydział wyborczy. Na „każde w jedno ciało wyborcze zebrane zgromadzenie wyborcze „zamianuje burmistrz komisyę wyborczą, złożoną z jednego radcy „gminy lub członka magistratu jako przewodniczącego i z dwóch „uprawnionych do głosowania członków gminy.“

§. 67. „Głosowanie przy wyborach nastąpi za pomocą kartek „wyborczych.“

„Za wybranych mają być ci poczytani, którzy otrzymali absolutną większość głosów. Jeżeli ta nie dała się uzyskać, to nastąpi ściślejszy wybor, a jeśli i wtedy okaże się równość głosów, „to rozstrzygnie los. Pod koniec wyborów ma komisya wyborcza „każdego ciała wyborczego ogłosić imiona wybranych i zarazem magistratowi przedłożyć z wszystkiemi dokumentami protokół, jaki „powzięła co do toku i rezultatu wyborów.“

§. 68. „Funkcye urzędowe magistratu co do protokołów wyborczych są:

„1. Rozpoznanie czynności wyborczych i protokołu, które je „opisuje, tak pod względem formy jako też i istoty rzeczy.“

„2. Zestawienie rezultatów wyborczych i uzupełnienie aktu „wyborczego rozporządzeniem nowych wyborów lub urzędowem „mianowaniem reprezentanta gminy.“

„3. Ogłoszenie zapadłych nominacyi z wymienieniem, którzy „z mianowanych mają wystąpić jako zastępcy.“

§. 69. „W przeciągu ośmiu dni po ogłoszeniu nakazanego „w §. 68 l. 3) obowiązania może każdy wyborca, który mniema, „że potrafi dowieść jakiej nieprawości, zanieść do przełożonej władzy na ręce magistratu swoje oznajmienie, albo żałobę nie tylko „przeciw postępowaniu, zachowanemu przy wyborach lub przy nominacyi z ramienia urzędu, ale także i co do szczególnych mianowań, w czem ma rozstrzygać stanowczo władza przełożona.“

Paragrafy 62—69 przyjęto bez debaty jednogłośnie:

§. 70. „Jak tylko staną wybory reprezentantów gminnych, „przystąpi się bez odwłoki do wyboru burmistrza, jeśli posada jego „jest opróżniona, tudzież do wyboru deputowanych miejskich i ich „zastępców, jakoteż do utworzenia lub uzupełnienia rady gminnej.“

Referent nadmienia, że co do mianowania burmistrza proponował, by przełożona władza mianowała z przedkładanej sobie terny, lecz komitet powziął uchwałę, według której zastosowało się ułożenie paragrafu 70, że burmistrz podobnie jak deputowani miejscy ma być wybierany, a od przełożonej władzy należy jedynie zasięgać potwierdzenia wyboru.

Zaproponowane ułożenie komitetu przyjęła także i komisya.

§. 71. „Wybieralnymi na burmistrza i deputowanych miejskich są:

„1. Przy pierwszym wyborze do przeprowadzenia niniejszej „ustawy, lub gdyby rada gminna została rozwiązaną wszyscy członkowie nowo mianowanej reprezentacyi gminnej wraz z zastępcami.“

„2. Na przyszłość, jeśli chodzić będzie tylko o uzupełnienie „jednej części deputowanych miejskich:

„*a)* dotychczasowi deputowani miejscy, radcy gminy i burmistrz, na których nie przypada kolej wystąpienia.“

„*b)* wszyscy nowo wybrani reprezentanci gminy wraz z zastępcami.“

Referent nadmienia, że według uchwały komitetu, do której się także sam przyłączył, mają być do wyboru burmistrza i deputowanych miejskich przyciągani i zastępcy, ażeby rozszerzyć kółko tak wyborców jakoteż i tych, co mogą być wybrani. Uchwałę tę komitetu przyjmuje także i komisya.

§. 72. „Wybieralnymi przy powyższych wyborach są tylko „ci, którzy sami mają prawo wybierać a oprócz tych na posadę burmistrza także i członkowie magistratu.“

„Wykluczeni od wybieralności są:

„*a)* Duchowni wszelkich wyznań.“

„*b)* Urzędnicy i słudzy nadworni i publiczni w czynej służbie.“

„*c)* Publiczni nauczyciele.“

§. 73. „Krewni i powinowaci w linii wstępnej i pochodniej, „tudzież bracia i w równym stopniu spowinowaceni, nie mogą być „razem deputowanymi miejskimi i ich zastępcami lub burmistrzem i „deputowanymi miejskimi.“

Paragrafy 72 i 73 przyjęto jednogłośnie bez debaty.

§. 74. „Burmistrz i pierwszy deputowany miejski muszą być „religii chrześciańskiej.“

Referent uzasadnia potrzebę, by burmistrz był wyznania chrześciańskiego, już tem jednem, że jako reprezentant gminy musi uczestniczyć w uroczystościach kościelnych. Z innej strony nie uchodzi także stawić niechrześcianina na czele gminy, która w imieniu państwa ma zawiadywać wiele spraw publicznych, a tem samem jest publicznym urzędem. To samo zaś, co do burmistrza, musi z porządku rzeczy odnosić się i do pierwszego deputowanego, bo ten ma zastępować burmistrza.

Referent nadmienia dalej, że w obradach komitetu kilku członków wniosło mocye, by izraelitów nie tylko od urzędu burmistrza, ale także od urzędu deputowanego miejskiego wykluczyć zupełnie, inni zaś członkowie proponowali ograniczyć wybieralność izraelitów tylko na dwie posady deputowanych miejskich. Referent mniemał się obowiązanym pozostać przy swym wniosku, by uznać izraelitów wybieralnymi na posadę deputowanych miejskich, z wyjątkiem posady pierwszego deputowanego, bo nie ma powodu uwalniać izraelitów od uciążliwych obowiązków, jakie przypadają deputowanemu miejskiemu.

Zaproponowane wykluczenie izraelitów od urzędu burmistrza i posady pierwszego deputowanego miejskiego przyjęto jednogłośnie natomiast zawiązała się debata co do przypuszczenia izraelitów do dalszych posad deputowanych miejskich, tudzież co do stosunku, w jakim mają być przypuszczeni.

Powstały następujące *wnioski:*

a) Wykluczyć zupełnie izraelitów od wyboru na deputowanych miejskich;

b) Ograniczyć ich wybieralność tylko na dwie posady deputowanych miejskich;

c) Przyjąć różnicę między Brodami a innemi miastami i w Brodach przypuszczać Izraelitów do połowy posad deputowanych miejskich z wyjątkiem posady pierwszego deputowanego, w innych zaś miastach wykluczać izraelitów od posad deputowanych miejskich.

Na wezwanie prezydującego przystąpiono do głosowania, wniosek *c)* wyniesiono większością głosów na uchwałę, a §. 74 otrzymał przez to następujące ułożenie:

„Burmistrz i deputowani miejscy muszą być religii chrześciańskiej. W Brodach mogą być jednak izraelici wybierani w połowie deputowanymi miejskimi z wyjątkiem posady pierwszego deputowanego miejskiego.

§. 75. Podczas toku tych wyborów (§. 70) przewodniczy i „zarządza trybem postępowania burmistrz, gdy go jednak niema, lub „chodzi o wybór na posadę burmistrza i w każdym razie przy pierwszem „przeprowadzeniu niniejszej ustawy, delegowany przełożonej władzy. „Wybór będzie przedsięwzięty za pomocą kartek wyborczych i na„stąpi absolutną większością głosów obecnych, uprawnionych do „głosowania.“

§. 76. „Protokół w sprawie tych wyborów przedłoży magi„strat miejski z swoją opinią przełożonej władzy do potwierdzenia „wyborów.“

§. 77. „Jeżeli wybór burmistrza lub deputowanych miejskich „uznany będzie nieodpowiednim do potwierdzenia, lub jeżeli z po„wodu zaszłych istotnych niedostateczności cały tryb postępowania „poczytany będzie za nieważny, to należy urządzić nowy wybor.“

§. 78. „Jeżeli akt wyborów przeprowadzono dwukrotnie w prze„pisany sposób, lecz jeżeli mimo to rezultat drugiego wyboru nie „zasługuje na uwzględnienie, to jeżeli nie wyjdzie jakie inne odpo„wiednie okolicznościom tymczasowe rozporządzenie, nastąpi z ra„mienia urzędu nominacya na opróżnioną posadę aż do upływu czasu „urzędowania tej posady. W takim razie mogą być także inni nie „należący do reprezentacyi gminnej lub magistratu wybieralni człon„kowie gminy mianowani burmistrzami.

§. 79. „Gdy już zapadnie uchwała co do wyboru burmistrza „i nadejdzie potwierdzenie deputowanych miejskich, a upłynie prze„ciąg urzędowania poprzedników, na których miejsce zostali wy„brani, to tamci mają wystąpić z magistratu miejskiego, a ci wstą„pić do niego. Wszyscy dalsi do reprezentancyi gminnej mianowani „członkowie gminy z wyjątkiem zastępców wstępują do rady gmin„nej i tworzą radę tę połączeni z dotychczasowymi radcami gminy, „których czas urzędowania nie upłynął jeszcze. Burmistrza uwia„domi o jego nominacyi wydany do niego reskrypt przełożonej wła„dzy, zaś deputowanych miejskich i radców gminy uwiadomi o ich „mianowaniu reskrypt burmistrza.“ (c. d. n.)

(Zawierzytelnienie ambasadora francuskiego. — Mianowanie. — Mianowani członkami komisyi długów państwa. — Postanowienia względem zniesionych w wyższej Austryi władz obwodowych.)

Wiedeń, 1. stycznia. Jego c. k. apostolska Mość raczył przyjmować wczoraj w południe ambasadora francuskiego, margrabię de Moustier na uroczystej audyencyi.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 19. grudnia r. z. mianować byłego dyrektora wschodniej kolei państwa, *Henryka Sowę*, dyrektorem poczty we Lwowie z systemizowaną płacą.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. grudnia b. r. na rok 1860 mianować członkami nakazanej najwyższym patentem z 23. b. m. komisyi długów państwa: księcia Franciszka Józefa Colloredo-Mannsfeld, margrabię Alfonza Pallavicini, barona Anzelma Rothschilda, a mianowicie pierwszego z nich prezydentem komisyi.

Dyrekcya c. k. uprzywil. austr. banku narodowego mianowała deputowanymi przy tej komisyi dyrektorów banku Konstantyna Popp, kawalera Böhmstetten i Maurycego Wodianer, niższo-austryacka izba handlowa i przemysłowa swego prezydenta Antoniego Dück a wiedeńska izba giełdowa radcę izby giełdowej Piotra Murmann.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. grudnia b. r. potwierdzić zniesienie czterech władz obwodowych w wyższej Austryi i rozkazał, ażeby te władze wyszły z mocy obowiązującej najdalej po koniec kwietnia 1860.

Również raczył Jego c. k. apostolska Mość pozostawić do dyspozycyi z dniem 1. stycznia 1860 urzędników tych władz obwodowych i przyzwolił najłaskawiej, że rok 1860 aż po koniec grudnia ma im być policzony jako rok łaski według przepisów najwyższego postanowienia z 13. grudnia 1849, (nr. 47 Dz. pr. p.) przytem nakazał umieścić jak najspieszniej pozostawionych do dyspozycyi urzędników i sług.

Czas zastanowienia czynności urzędowej tych władz będzie póżniej ogłoszony.

(Patent regulujący przedsiębierstwa przemysłowe, rzemieślnicze i rękodzielnicze.) (Ciąg dalszy.)

§. 10. Przypuszczenie cudzoziemców do samoistnego wykonywania jakiego zatrudnienia przemysłowego w Austryi — jakdalece traktatami państwa nie wydano w tej mierze innych postanowień — zawisłem będzie w każdym szczególnym razie od rozstrzygnięcia ministeryum spraw wewnętrznych.

Przypuszczenie podróżujących komisantów handlowych dla zagranicznych przedsiębierstw handlowych i przemysłowych uregulowano rozporządzeniem osobnem.

§. 11. Równoczesne zajmowanie się kilkoma zatrudnieniami przez jednego i tegoż samego przedsiębiercę, jest dozwolone.

§. 12. W powiatach pogranicznych zawisłem będzie rozpoczęcie takich zatrudnień przemysłowych, które zajmują się przedmiotami chemicznemi podlegającemi kontroli — także i na przyszłość od warunków przepisanych ustawami finansowemi.

2) Postanowienia osobne.

a) Co do wolnych zatrudnień przemysłowych.

§. 13. Każdy, kogo tylko nie wykluczono postanowieniami §§. 4 do 12, upoważniony jest do samoistnego zajmowania się jakąbądź zarobkowością wolną.

Przedsiębierca obowiązany jest jednak zawiadomić o tem zwierzchności przed rozpoczęciem jeszcze zarobkowania.

§. 14. W zawiadomieniu tem należy wyszczególnić nazwisko, wiek, miejsce pobytu i przynależność poddańczą przedsiębiercy, wybrane sobie zatrudnienie i miejsce jego wykonywania, a w zachodzącym razie także potrzebne przyzwolenie zastępcy prawnego i przynależnej zwierzchności (§. 4).

W takich wypadkach, gdzieby w moc §§. 4 i 5 wykonywana być mogła zarobkowość tylko przez zastępcę, rozciągać się mają szczegóły pomienione także i do osoby tegoż zastępcy.

Kilka zatrudnień przemysłowych niemożna wciągać razem do jednego zawiadomienia.

§. 15. Jeśli co do osoby, zatrudnienia i co do miejscowości niezachodzi żadna trudność, natenczas zwierzchność wystawia przedsiębiercy kartę zarobkową, którą się może wykazać.

W razie przeciwnym zabrania stronie aż do usunięcia przeszkody rozpoczęcie lub dalsze prowadzenie zatrudnienia przemysłowego.

b) Co do zatrudnień przemysłowych za koncesyą.

§. 16. Następujące zatrudnienia przemysłowe wykonywane być mogą tylko za koncesyą:

1) Wszystkie takie zatrudnienia, które w drodze mechanicznej lub chemicznej zajmują się pomnażaniem płodów literackich lub artystycznych, tudzież handlem tych przedmiotów (wytłaczanie książek, miedzio- stalo- i drzeworytów, litografie i t. d., dalej przedawanie książek, rycin i muzykaliów);

2) przedsiębierstwa wypożyczania przedmiotów rzeczonych i utrzymywanie czytelni;

3) przedsiębierstwa peryodycznego przewożenia osób;

4) zatrudnienia tych, którzy na miejscach publicznych utrzymują dla powszechnego użytku środki przewożenia osób, lub im służby swe nastręczają, jak n. p. dróżniki, lokaje na krótszy czas ugodzeni i t. d.

5) zatrudnienia szyprów i flisaków;

6) zatrudnienia budowniczych, mularzy, kamieniarzy i cieśli;

7) kominiarstwo;

8) czyszczenie kanałów;

9) zdejmowanie skór ze zwierząt;

10) wyrób i przedaż broni i amunicyi, a w szczególności rzemiosło rusznikarzy;

11) wyrób i przedaż ogni sztucznych, i materyałów palnych;

12) handel starzyżną i pościelą, używaną już bielizną, staremi klejnotami i żelaziwem (tandeta); dalej pożyczanie na zastawy o ile takowe w ogóle prawnie jest dozwolonem;

13) przedaż trucizn i roślin lekarskich;

14) utrzymywanie domów gościnnych i szynkowni.

§. 17. Ktoby chciał zajmować się zatrudnieniem przemysłowem zależnem od konsensu, powinien postarać się wprzód o koncesyę, i wykazać się w tej mierze z posiadania wymagań prawem przepisanych. Przed otrzymaniem koncesyi niewolno mu trudnić się zarobkowaniem.

§. 18. Dla uzyskania koncesyi na zajmowanie się jakiem zatrudnieniem przemysłowem wymaga się obok ogólnych warunków do samoistnego prowadzenia zarobku (§§. 4 do 12) rzetelności i pro-

wadzenia się nienagannego, a nadto co do wielu zatrudnień przemysłowych potrzeba wykazać się szczegółową zdolnością, o jakich będzie mowa w następujących paragrafach. Przy nadawaniu koncesyi na zarobki wymienione w §. 16. pod 1, 2, 4, 7 do 14 włącznie, należy prócz tego mieć na uwadze stosunki miejscowe i względy na dozór policyjny.

§. 19. Ubiegający się o koncesyę na zatrudnienie wymienione w §. 16 pod 1 i 2, zajmujące się wytworami drukowemi, muszą wykazać się, że mają ogólne wykształcenie, dostateczne do prowadzenia zatrudnienia przemysłowego. Zakłady te mogą być za zwyczaj urządzane w tych tylko miejscach, gdzie władza polityczna ma swoją siedzibę. Powyższe przepisy nie rozciągają się do handlu ograniczonego na przedaż książek szkolnych i nabożnych, kalendarzy i obrazów świętych.

§. 20. Co do koncesyi na przedsiębierstwa peryodycznego przewozu osób, tedy oznaczona być musi przestrzeń kraju, do której się to przedsiębierstwo rozciąga, i potrzeba też oznaczyć inne jeszcze postanowienia uznane za potrzebne ze względu na odbywanie jazdy.

§. 21. Przy udzielaniu koncesyi na zarobki wymienione w §. 16 pod 4, należy oznaczyć miejscowy porządek służby, jaki uznany będzie za potrzebny.

§. 22. Flisacy, których rzemiosłem jest prowadzenie statków żaglowych lub wiosłowych na rzekach lub jeziorach, muszą przed władzą wykazać się z posiadania znajomości praktycznej.

§. 23. Mularze, kamieniarze i cieśle, którzy roboty rzemiosła swojego wykonywać chcą niezależnie, to jest nie pod kierunkiem budowniczego, muszą się wykazać z praktycznego uzdolnienia nabytego w rzeczywistem wykonywaniu swego rzemiosła.

Ktoby chciał kierować budowlami w połączeniu robot rozmaitych rzemiosł budowniczych, to jest, ktoby chciał zostać budowniczym, musi wykazać się z trzechletniego zatrudnienia w czynnem pełnieniu obowiązków przy budownictwie lub jakiej władzy budowniczej, a nadto złożyć egzamin przed krajową władzą budowniczą, lub przed inżynierem obwodowym przez nią wyznaczonym, jako posiada potrzebne uzdolnienie. Od egzaminu tego mogą być te osoby uwolnione, które gdzieindziej już złożyły dowody swego uzdolnienia.

§. 24. Kominiarze muszą się wykazać z praktycznego uzdolnienia do swojego rzemiosła, nabytego przez rzeczywiste tegoż pełnienie.

§. 25. Rękodzielnicy broni, którzy wyrabiają broń palną przydatną do użytku (rusznikarze), muszą się wykać uzdolnieniem swojem w tej mierze. (c. d. n.)

Hiszpania.

(Ofiary. — Ordery papieskie ministrom. — Z teatru wojny. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 23. grudnia. Prywatna korespondencya pisze: Papież nadał ministrom spraw zagranicznych i sprawiedliwości jako też panu Rios Rosas wielką wstęgę orderu Piusa IX.

— Banki w Walencyi i w Walodolidzie ofiarowały rządowi po 4 milionów realów.

— We wczorajszej potyczce nie okazała kawalerya maurytańska wielkiej odwagi. Między Sierrą de Bullones i Tetuanem stoją znaczne zbrojne siły nieprzyjacielskie, między temi część Maurów królewskich i sławna gwardya czarna. Zdaje się, że pierwsza bitwa walna przypadnie między przylądkiem Negro i Los Castellejos, t. j. w połowie drogi do Tetuanu.

— Drut telegrafu podmorskiego założono nie między Ceutą i Algesiras, lecz między Ceutą i Tarifa.

Anglia.

(Opatrzenie kolonii afrykańskich.)

Londyn, 29. grudnia. Nad zatoką Swansea zajmuje się rząd zakładaniem fortyfikacyi. Na leżącej tam wyspie z latarnią morską będzie wzniesiona baterya z ciężkich dział. Koszta podają na 6 do 8000 funt. sztr.

Według *Cape Argus* z 19. listopada zawinęły do kolonii Przylądka w ciągu ostatniego miesiąca dwa okręta z wychodźcami i z każdym dniem spodziewano się jeszcze więcej. Na wschodniej stronie kolonii obawiano się nawet, aby ją wychodźcy nie przeludnili.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Wyprawa chińska. — Podział posiadłości na morzu południowem.)

Paryż, 29. grudnia. *Monitor* ogłasza dziś listę wszystkich dygnitarzy, których przyjmować będzie Cesarz 1. i 2. stycznia.

— Z przeznaczonych do Chin wojsk francuskich zostało jeszcze tylko 600 ludzi, ale i ci mają wkrótce odpłynąć. Naczelny komendant jenerał Montauban, odpłynie 12. stycznia, jak słychać, okrętem angielskim. Ostatniemi czasy naradzano się kilkakrotnie nad tą wyprawą pod prezydencyą Cesarza, a na tych konferencyach bywali regularnie także marszałkowie Randon i Pelissier. Cesarz miał się oświadczyć za jenerałem Montauban na szczególne zalecenie księcia Małakowy. Komendant wyprawy chińskiej otrzymał obszerne pełnomocnictwa tak co do działań wojennych jak i do układów dyplomatycznych. Jednakże miano uznać zgodnie z rządem angielskim, że nie wypada posuwać wyprawy aż do Pekinu, by nienarażać Cesarza Chińskiego na większe nieprzyjemności z poddanymi. Siła korpusu francuskiego ma wynosić 10.000, angielskiego 8000 ludzi; ale poźniej ma być podwyższony korpus angielski na 11.000.

— Michał Chevalier przedłożył temi dniami imieniem własnem i zwolenników swoich prośbę Cesarzowi, ażeby dozwolił zawiązać ligę wolnego handlu. Tę prośbę oddał Cesarz do rozpoznania ministrowi handlu.

— Francuskie posiadłości na morzu południowem mają być podzielone na dwie dywizye; jedna będzie obejmować wyspy Taity, Marquesas i przyległe, druga nową Kaledonię i wszystko, co do niej należy.

Księstwa Naddunajskie.

(Nieporozumienia z Basza belgradzkim. — Słabość księcia Milosza.)

Z Serbii. Jak słychać — piszą gazecie tryestyńskiej — stara się reprezentant Rosyi pojednać pośrednictwem swojem Baszę twierdzy belgradzkiej z rządem serbskim. — *Serbski Dnewnik* podaje teraz memoryał, który rząd serbski wydał niedawno do reprezentantów mocarstw zagranicznych względem nieporozumienia, jakie zachodzi w tej chwili między Serbią i wysoką Portą.

— Jak donoszą gazecie temeszwarskiej, zapadł książę Miłosz na gwałtowny paroxyzm swojej chronicznej słabości. Dnia 20go grudnia był stan jego niebezpieczny i wzniecał obawę.

Turcya.

(Napady skrytobójcze.)

Gazeta wiedeńska podaje następujące wiadomości z Konstantynopola z 24. grudnia.

Dla wzmagających się napadów morderczych użył rząd surowych środków, by oczyścić stolicę z ludzi niemających paszportu i utrzymania.

Po zamachu morderczym na Serbów w Stambule nastąpiło zamordowanie pułkownika sułtańskiego, a dniem poźniej zamordował pewien Muzułmanin żonę i siostrę. Przed kilkoma dniami zastrzelił nieznany skrytobójca urzędnika c. k. austryackiej kancelaryi, Horwatha Paschi, a w kilku dni poźniej zginął od sztyletu dragoman kancelaryi angielskiej. Ostatniej soboty między 5. i 6. godziną była wielka ulica Pery widownią krwawego dramatu, przyczem poległo trzy ofiar, jedna odniosła śmiertelną ranę, a dwie innych opuściły plac boju z lekkiemi ranami. Nazajutrz ponowiły się te same sceny w Beszíktaszu, gdzie również zamordowano 3 ludzi. Wszystkie wymienione dotąd ofiary byli to urzędnicy policyjni albo municypalni, a żadnego z nich niezrabowano, nawet pana Spiro, dragomana kancelaryi angielskiej, chociaż miał przy sobie wiele kosztownych rzeczy. Wypadki te przeraziły wielce naszych urzędników policyjnych i municypalnych, a tem bardziej zatrważa ich pogłoska, że żaden z nich niedożyje wiosny. Pomimo całej zuchwałości tych zbrodniarzy pojmała dotąd policya tylko jednego, mordercę dragomana angielskiego, a i to zawdzięcza przebiegłości pewnego Anglika.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 1. stycznia. *Gazeta wiedeńska* pisze: Otrzymaliśmy następującą depeszę telegraficzną z Paryża z 31. grudnia:

„Eskadra hiszpańska uderzyła na forty w wnijściu zatoki tetuańskiej, podpaliła je i zburzyła. Tego samego dnia odparto nowy atak Maurów na obóz. — Jej Mość Królowa hiszpańska i nowonarodzona księżniczka są zdrowe.“

Paryż, 31. grudnia. Cesarz przybył tu dziś z Fontainebleau.

Berlin, 31. grudnia. *Preuss. Ztg.* oświadcza, że doniesienie dziennika *Kreuzzeitung* względem wystąpienia księcia Hohenzollern jest zupełnie bezzasadne.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 3. stycznia. Na wczorajszy targ przypędzono 115 sztuk bydła rzeźnego; mianowicie z Rozdołu 4 stada po 24, 15, 16 i 4 sztuk, z Szczerca 16 a z Krzywczyc 2 stada po 10 i 30 wołów. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 102 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 280 ℔ mięsa i 34 ℔ łoju, 54 zł.; sztuka zaś, którą szacowano 350 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju, kosztowała 70 zł.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326 04	+ 1.9°	95.4	wschodni sł.	mgła
2. god. po poł.	325 63	+ 3.2°	95.8	„ „	deszcz
10. god. wiecz.	325.01	+ 3.4°	91 8	„ „	pochmurno

Ilość śniegu 0.‴34.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Deborah,“** dramat w 4 aktach z niemieckiego, przełożył Szczęsny Starzewski.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. stycznia 1860.

Hotel rosyjski: PP. Gizowski Józef, z Hermanowic. — Zagurski Miecz., z Podbórza. — Radziejowski Edw., z Ditkowiec. — Hr. Jabłonowski Lud., z Nastasowa. — Hr. Stadnicki Bron., z Babic. — Sadowski Mich., z Krakowa. — Starzyński Boj., z Derewni. — Głogowski Art., z Bojaniec.

Hotel europejski: Jaruntowski Jan, z Hermanowic. — Czajkowski Jan, z Bóbrki. Ujejski Erazm, z Mełny.

Hotel Langa: Gontard Henr., c. k. major, z Gródka — Michałowski Okt., z Wiednia. — Rachtle Alex. Eman., c. k. radca państwa, z Wiednia.

Hotel angielski: Janowicz Krzysztof, c. k. notaryusz, z Bolechowa.

Pod kolej żelazną: Jaworski Józef, z Kobelnicy ruskiej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. stycznia.

PP. Kuschewitz, c. k. rotmistrz, i hr. Leżański, c. k. podporucznik, do Żółkwi. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Obertyński Jan, c. k. podpor., do Stronibab. — Sigmund Jul., c. k. porucznik, do Manasterzysk.

Kurs lwowski.

Dnia 3. stycznia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	86	5	92
Dukat cesarski	" "	5	90	5	94
Półimperyał zł. rosyjski	" "	10	13	10	24
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	93	1	95
Talar pruski	" "	1	88	1	91
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	57	83	13
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	36	72	95
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	68	78	52

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3 stycznia.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	82	50
" przedał " " 100 po	83	—
" dawał " " 100	—	—
" żądał " " 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	2⅓

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3 stycznia

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 78.30 Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł Metaliki po 5% za 100 zł. 72.—; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. .—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 896.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 203.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr — —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południn. niemieck. waluty 107.60. Berlin za 100 talarów —.— Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — — Londyn za 10 funtów szterl. 125.25. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.93, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

Ceny mięsa wołowego

dla ludności chrześciańskiej we Lwowie na czas od 5. do 11. stycznia 1860.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

1 funt wiedeński za krajeary w walucie austryackiej.

			P. lędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Usztyk	Kark	Szponder	Grube żebro	Pół-żebro	Łopatka	Piers (brust.)	Części przydatne od jatki i głowy	Uwaga.
Frankowska Joanna	Cela nr. 1	W jatkach murowanych na krakowskiem	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Żelichowski Jan	" 2		26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Franciszek	" 3		30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Stanisław	" 4		35	18	18	30	14	18	18	22	18	14	16	14	14	14	16	14	
Kohmann Ignacy	" 5		25	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (syn)	" 6		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	16	14	
Lipanowicz Piotr	" 7		26	20	20	25	14	18	18	20	16	14	14	14	14	14	14	14	
Solska Józefa	" 8		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	16	14	
Hachlewska Apolonia	" 9		26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Zaworska Agnieszka	" 10		26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (ojciec)	" 11		35	20	20	30	14	20	20	20	20	14	16	14	14	14	16	14	
Łepicki Maciej	" 12		30	20	20	20	14	18	18	20	18	14	16	14	14	14	16	14	
Motylewski Wojciech	" 13		30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Jędrzej	" 14		30	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Kochelles Jakób	" 15		17	15	16	16	10	16	16	16	15	13	13	13	13	13	13	12	
Sidorowicz Józef	" 1	W jatkach mur. na halickiem	28	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Niewiadomski Walenty	" 2		28	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Klemens	" 3		33	18	18	30	14	16	16	18	16	14	14	14	14	15	14	14	
Solski Ludwik	" 4		30	20	20	30	14	18	18	20	16	14	14	14	14	15	14	14	
Jakubiczka Piotr	" 6		28	20	20	28	14	20	20	20	16	14	14	14	14	16	14	14	
Frankowska Anna	" 7		30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Rożniatowicz Kazimierz	" 9		30	20	20	30	16	20	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14	
Klimpel Wacław	w budzie nr. 1	W jatkach na Chorąż-czyznie	22	17	17	20	12	17	17	17	17	14	14	14	14	14	14	12	
Schrenzel Fejwel	" 9		20	18	18	18	12	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Kochelles Jakób	" 10		22	18	20	24	14	20	20	20	16	14	14	14	14	15	15	14	
Luft Wolf	" 12		20	18	18	20	12	18	18	18	16	14	14	14	14	15	14	14	
Tafel Majer Barach	" 17		18	16	16	18	13	16	16	16	16	13	13	13	13	13	13	13	
Gołębski Antoni	w budzie nr. 2	przy jatkach krakowskich	30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Lunda Katarzyna	" 3		25	18	18	20	14	18	16	18	16	14	14	14	14	14	14	14	
Górski Józef	" 4		30	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	
Michoński Franciszek	" 5		30	20	20	20	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Karol	" 6		30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Danielski Franciszek	" 7		30	20	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Lipanowicz Jakób	" 8		30	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	
Beitscher Daniel	" 16		18	16	16	.	.	16	16	16	14	13	13	13	13	13	13	13	
Klimpel Wacław	14 na p. brodz.		22	17	17	20	12	17	17	17	16	13	13	13	13	13	13	12	
Pordes Mojżesz	16 " "		20	18	18	14	14	18	16	18	15	12	13	14	13	14	15	12	
Hartel Izak Hersz	15 obok koś. ś. Anny		20	16	18	18	13	18	18	18	15	13	13	13	13	13	15	13	

Z urzędu targowego stołecznego miasta
Lwów, dnia 4. stycznia 1859.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sarityni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*